

SATRAŇTA USTALIK DERSLERİ

ŞEKİL 58

(Şekil geçen sayıda)

Şekil 58'de beyaz şu tehdidi yapıyor: 1. Vh7 + Şf8, 2. Ae6 + fe, 3. V: g7X. Tek savunma 1... Af5 olarak görülüyor. Fakat siyah hata yapıyor: 1... F: d4?, 2. Vh8 + I F: h8, 3. K: h8X. Burada "röntgen" denen taktik manevrayı görüyoruz: b2'deki fil beyazın karelerini ateş altında tutmaktadır, fakat bu ateş siyah filî delip geçtiğinden belirgin değildir, bu bakımdan böyle durumlar gözden kaçabilir.

ŞEKİL 59

Şekil 59'da beyaz bir hamle yaparak oyunu alıyor: 1. Ff6! ve siyah terkeder, çünkü 1... F: f6, 2. Vh7 — ve arkasından, 3. V: f7X. Mat bu durumda önlenemez. (1... Fh6 ise, 2. V: h6 A: h6, 3. K: h6).

ŞEKİL 60

Şekil 55'de beklenmedik bir kombinasyonun yol açtığı darbeyi görüyoruz: 1... V: d5! Traji-komik bir durum. Zorunlu 2. F: d5'ten sonra beyaz muazzam taş üstünlüğüne rağmen siyahın kale ile h1'de mat yapışını önleyemiyor. Bu kombinazonda en büyük rolü f2'deki piyonu açmaza alan c5'deki fil oynamıştır. Turnuvalarda o durumlara rastlanır ki savunma yapan tarafın taşları kendi şahlarının yardımına gelemmez ve basit bir tehdit mata dönüşür. Bu gibi durumlara özellikle fil f6'da (f3)'te iken ve kale h hattını tutmuşken rastlanır.

ŞEKİL 61

Şekil 61'deki maçta 1... Af4 + 'a cevap olarak beyaz basit, fakat etkili bir taktik operasyon başlatıyor: 2. V: f4! F: f4, 3. K: h5! gh, 4. K: h5 ve siyah terkeder, çünkü h8'deki matı önlemesi mümkün değildir.

ŞEKİL 62

Şekil 62'de beyazın c1'deki filine "el sürülmemiştir", fakat bu masum filin ne kadar sinsi bir şekilde f6'ya geldiği ilgiyle izlenmelidir: 1. f5! ef, 2. Vh7 + Şf8, 3. V: g7 + I Siyah terkeder, çünkü aşağıdaki varyant zorunludur: 3... Ş: g7, 4. Fh6 + Şh8, 5. Fg5 + Şg8, 6. Ff6. Şimdiye kadar verilen örneklerde kale h hattından hücum etmiştir. Tabii bazen kalenin h8 alanına 8. (1.) yatay hattan gelmesi de mümkündür.

EKİM 1977 SATRAŇ ETÜDÜ

ÇÖZÜM (EYLÜL SATRAŇ BİLMECESİ)

A) SIRA SİYAHTA
(siyah kazanır)

B) SIRA BEYAZDA
(beyaz kazanır)

A. Gulyaev:	L. Kubbel:
1. Ka4 h5	1. A8F1 Şa7
2. Kh4 Ş: a2	2. c8V Şb6
3. Ka4X	3. Vb7X

Bu etüdler gerçek maçlardan alınmıştır. Siz olsaydınız nasıl oynardınız? Taşlara el sürmeden oyun üzerinde düşününüz.

ŞAHMATT'dan
Çeviren: Dr. S. ALSAN